

Dosarul nr. 2ra-472/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Galușceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Cotorobai, O. Cojocar, I. Dutca)

DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea Comercială „Venusia Prim”
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea
Comercială „Venusia Prim” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Dianei
Efimova cu privire la repararea prejudiciului cauzat în urma aplicării măsurilor de
asigurare a acțiunii,

împotriva deciziei din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Societatea Comercială „Venusia Prim” Societate cu
Răspundere Limitată și a fost menținută hotărârea din 18 decembrie 2019 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 23 august 2019 SC „Venusia Prim” SRL a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Dianei Efimova cu privire la repararea prejudiciului cauzat în
urma aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că Judecătoria Chișinău, sediul
Buiucani a examinat cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de
Efimova Diana împotriva SC „Venusia Prim” SRL cu privire la încasarea datoriei în
baza contractului de împrumut în mărime de 300 000 de lei, a dobânzii de întârziere în
sumă de 54 000 de lei și a penalității în mărime de 59 515 lei.

A menționat că, prin încheierea din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Buiucani a fost respinsă cererea Dianei Efimova privind aplicarea măsurilor de
asigurare a acțiunii. Prin decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a

fost admis recursul Diane Efimova și a fost casată încheierea primei instanțe, fiind aplicat sechestrul pe suma de 413 515 lei, aflată pe conturile bancare ale societății reclamante.

A relatat că prin hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Efimova Diana și s-a încasat suma de 205 750 de lei cu titlu de datorie, 40 710,30 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, 205,75 de lei - penalitate și 3000 de lei - cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă și din contul Diane Efimova în beneficiul SC „Venusia Prim” SRL s-a încasat suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Reclamanta a notat că prin decizia din 05 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate și a fost menținută hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani. Prin încheierea din 17 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Efimova Diana a fost declarat inadmisibil.

Consideră că, în mod neîntemeiat și cu rea-credință, de către Efimova Diana a fost solicitată aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești ce aparțin întreprinderii în suma de 163 848,95 lei, ceea ce constituie diferența dintre suma de 413 515 lei (suma asupra căreia s-a aplicat sechestrul) și suma de 249 666,05 (suma efectiv încasată prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26 iunie 2018).

A precizat că, reaua-credință a pârâtei în partea ce ține de blocarea conturilor bancare este manifestată prin faptul că ultima, având calitate de asociat al SC „Venusia Prim” SRL, cunoștea foarte bine despre mărimea reală a datoriei existente la achitarea împrumutului, precum și că genul de activitate al întreprinderii este legat de prestarea serviciilor de alimentare publică, iar, blocarea conturilor ar crea deficiențe mari la achitarea produselor contragenților. Mai mult ca atât, întreprinderea a întâlnit greutăți și la achitarea și contractarea creditelor de la băncile comerciale.

A invocat că în conformitate cu art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă hotărârea de respingere a acțiunii reclamantului a devenit irevocabilă, pârâtul este în drept să intenteze împotriva lui acțiune în reparație a prejudiciului cauzat prin măsurile de asigurare a acțiunii, luate la cererea acestuia, indiferent de vinovăția reclamantului.

SC „Venusia Prim” SRL consideră că, deoarece hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani în partea respingerii cerinței privind încasarea sumei de 163 848,95 de lei, a devenit irevocabilă la data de 15 mai 2019, este în drept să solicite repararea prejudiciului cauzat prin blocarea conturilor întreprinderii în perioada începând cu 15 martie 2018 și până la deblocarea efectivă a sumei de 163 848,95 de lei. Totodată, prin prisma prevederilor art. 874, 942 din Codul civil a fost calculată și dobândă de întârziere pentru perioada 16 martie 2018 – 19 mai 2019 în sumă de 29 849,69 de lei.

A afirmat că, în adresa pârâtei a fost expediată somație privind achitarea benevolă a prejudiciului în termen de 7 zile de la recepționare. Somația a fost recepționată de către pârâtă la data de 24 mai 2019, fapt confirmat prin copia avizului de recepție, însă a rămas fără răspuns.

A relatat că sechestrul de pe mijloacele bănești a fost ridicat la data de 27 mai 2019. Astfel, mijloacele bănești în sumă de 163 848,95 lei au fost blocate în perioada 15 martie 2018 – 27 mai 2019, iar dobânda de întârziere pentru această perioadă constituie suma de 30 336,75 lei. Pentru soluționarea amiabilă, în adresa pârâtei a fost expediată repetat o somație prin care s-a solicitat repararea benevolă a prejudiciului cauzat în urma aplicării neîntemeiate a măsurilor de asigurare a acțiunii. Somația a fost recepționată, însă din nou a fost lăsată fără răspuns, motiv din care a adresat în instanță prezenta acțiune.

A solicitat încasarea de la Diana Efimova a sumei de 30 336,75 lei cu titlu de prejudiciu material, cauzat în urma aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 910,2 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SC „Venusia Prim” SRL a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 30 decembrie 2019 SC „Venusia Prim” SRL, reprezentată de avocatul Andrei Beruciașvili, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SC „Venusia Prim” SRL și a fost menținută hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, pentru a beneficia de dreptul de a înainta acțiunea de reparare a prejudiciului material în conformitate cu prevederile art. 182 din Codul de procedură civilă, urmează a fi întrunite cumulativ mai multe circumstanțe: condiția cu privire la admiterea de către instanță a cererii privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii și menținerea acesteia pe parcursul examinării cauzei pînă hotărârea devine definitivă; existența legăturii cauză-efect între aplicarea măsurilor de asigurare și prejudiciul survenit prin aplicarea lor; respingerea pretențiilor reclamantului din cererea principală prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești; devenirea hotărârii judecătorești irevocabile.

Astfel, instanța de apel a conchis că la caz, nu au fost întrunite toate condițiile stabilite de lege, nefiind aplicabile prevederile art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, deoarece pretențiile Dianei Efimova au fost admise parțial, pe când una din condiții presupune respingerea integrală a acțiunii reclamantului care a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare.

În această ordine de idei, Curtea de Apel Chișinău a indicat că aplicarea sechestrului prin decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a avut loc în conformitate cu scopul asigurării executării hotărârii judecătorești și a constituit o măsură de asigurare proporțională speței, or, acțiunea reclamantei Efimova Diana a fost admisă în partea încasării sumei de 205 750 lei cu titlu de datorie, 40 710,30 lei - dobândă de întârziere și 205,75 lei - penalitate.

Totodată, instanța de apel a menționat că, nu a fost identificată nici legătura cauzală între aplicarea măsurilor de asigurare și prejudiciul survenit prin aplicarea acestora, or, la materialele cauzei nu se atestă existența unor probe concludente în acest sens, care ar proba cu certitudine că în urma aplicării măsurilor de asigurare, SC „Venusia Prim” SRL a înregistrat pierderi, fiindu-i pricinuite prejudicii materiale.

La data de 26 ianuarie 2021 administratorul SC „Venusia Prim” SRL, Celacova Valentina, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea și a judecat cauza în absența unui participant la proces, căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

A menționat că, instanța de apel a examinat cauza în absența reprezentantului SC „Venusia Prim” SRL, citația fiind expediată la o adresă greșită. Astfel, i-au fost încălcate drepturile de a participa în ședința de judecată și a de a prezenta argumentele în susținerea poziției sale, fiind încălcat dreptul al un proces echitabil.

A susținut că instanța de apel în mod eronat a interpretat prevederile art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, or, norma dată nu stabilește că dreptul la repararea prejudiciului apare numai în cazul respingerii integrale a acțiunii, respectiv, chiar și în cazul respingerii parțiale a acțiunii, pârâtul este în drept să solicite repararea prejudiciului în limitele acțiunii respinse.

Recurenta a indicat că, aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii în mărimea majorată a avut ca scop anume perturbarea activității întreprinderii, or, suma de 163 848,95 de lei, care a fost sechestrată la solicitarea intimă, a fost scoasă temporar din circuitul civil și economic, fiind limitat astfel dreptul de proprietate asupra acestor mijloace bănești.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 06 octombrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurente la 14 noiembrie 2020, conform scrisorii de însoțire nr. 9571 (f.d. 139), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la data de 26 ianuarie 2021, este în termen.

La 22 februarie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimă Efimova Diana, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 149).

Referință nu a fost depusă.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 21 aprilie 2021 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără

înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele dosarului rezultă că la 26 septembrie 2017, Diana Efimova a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Venusia Prim” SRL cu privire la încasarea datoriei în baza contractului de împrumut în mărime de 300 000 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 54 000 de lei și a penalității în mărime de 59 515 lei.

Prin încheierea din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost respinsă cererea Dianei Efimova privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Ulterior, prin decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul Dianei Efimova și a fost casată încheierea primei instanțe, fiind aplicat sechestru pe suma de 413 515 lei, aflată pe conturile bancare ale SC „Venusia Prim” SRL (f.d. 10-14).

Prin hotărârea din 26 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Efimova Diana și s-a încasat din contul SC „Venusia Prim” SRL în beneficiul Dianei Efimova suma de 205 750 de lei cu titlu de datorie, 40 710,30 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, 205,75 de lei - penalitate și 3000 de lei - cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă și din contul Dianei Efimova în beneficiul SC „Venusia Prim” SRL s-a încasat suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f.d. 18-21). Hotărârea a devenit irevocabilă la 15 mai 2019 (f.d. 33-38).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, SC „Venusia Prim” SRL a solicitat încasarea din contul Dianei Efimova a sumei de 30 336,75 lei cu titlu de prejudiciu material, cauzat în urma aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 910,2 lei cu titlu de taxă de stat.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și a respins-o integral.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de SC „Venusia Prim” SRL, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea deciziei, a constatat că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă, se

consideră că normele de drept procedural sunt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 370 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel efectuează, în termen de până la 2 luni de la data emiterii încheierii de intentare a procedurii de apel, actele procedurale în vederea pregătirii cauzei pentru dezbateri în conformitate cu art. 185 și art. 186.

Astfel, în conformitate cu art. 185 și art. 186 din Codul de procedură civilă, instanța de apel expediază participanților la proces copii de pe cererea de apel și de pe înscrisurile care nu au fost prezentate primei instanțe și citează părțile și alți participanți la proces.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Materialele cauzei atestă că la 30 decembrie 2019 SC „Venusia Prim” SRL, reprezentată de avocatul Andrei Beruciașvili, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 18 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 96).

Prin încheierea din 24 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat SC „Venusia Prim” SRL termen pentru depunerea cererii de apel în conformitate cu prevederile art. 364-365 din Codul de procedură civilă și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat (f.d. 106-107).

La 27 mai 2020 SC „Venusia Prim” SRL a depus apelul motivat și bonul de plată a taxei de stat (f.d. 112-115).

Prin încheierea din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost acceptată spre examinare cererea de apel depusă de SC „Venusia Prim” SRL, reprezentată de avocatul Andrei Beruciașvili și a fost stabilită ședința de examinare a apelului pentru data de 06 octombrie 2020, ora 10:30 (f.d. 121).

Citația pentru ședința de judecată a fost expediată doar la adresa electronică a avocatului Andrei Beruciașvili - XXXXX (f.d. 122), la sediul SC „Venusia Prim” SRL nefiind expediată citație.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că citația a fost expediată la o adresă greșită, or, în cererea de apel

și mandat avocatul Andrei Beruciașvili a indicat altă adresă electronică – XXXXX, precum și adresa poștală – XXXXX (f.d. 2, 96, 112).

Astfel, la 06 octombrie 2020 instanța de apel a examinat prezenta cauză în absența reprezentantului SC „Venusia Prim” SRL, constatând eronat că acesta a fost citat legal, or, locul, data și ora ședinței de judecată nu au fost comunicate reprezentantului apelantei.

La caz, se reține că, art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă acordă dreptul instanței de apel de a judeca apelul în lipsa apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, doar în cazul în care aceștia sunt citați legal despre locul, data și ora ședinței.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel nu a respectat procedura citării legale a recurenteii-apelante, fapt care constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, unul din principiile procesului echitabil, rezultând din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, este contradictorialitatea între părțile, care sunt parte a procesului. Pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat, procedura în fața instanțelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalității armelor. Principiul contradictorialității presupune, în fond, posibilitatea pentru părțile în proces de a li se aduce la cunoștință toate dovezile invocate și observațiile formulate și de a face comentarii în legătură cu ele.

Respectarea principiului egalității armelor presupune că, fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât să se mențină un echilibru corect.

Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și a le discuta.

În conformitate cu art. 26 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

Prin urmare, în condițiile în care participantul la proces a fost privat de dreptul de a participa la examinarea cauzei în ordine de apel, instanța de recurs conchide că nu constituie decât o îngrădire a dreptului acestora de a beneficia de un proces echitabil,

cu respectarea principiilor procesului civil reglementate atât de legislația națională, cât și cea internațională.

Astfel, din considerentele menționate și deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea Comercială „Venusia Prim” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează integral decizia din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Venusia Prim” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Dianei Efimova cu privire la repararea prejudiciului cauzat în urma aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic